

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 42. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075176480/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

at Petronius og Lucretia ved Stykkets Slutning trækker sig tilbage til Scenens Baggrund, saa at Tilskuerne ikke faar Lejlighed til at se hendes, Hovedpersonens, Minespil, medens Pedanten gør hende sin Kur.

Den Vægelsindede spilles uden synderligt Liv: Stykket er en Farce, hvorfor da prædike til Aftensang? Hr. Kolling er som Henrik i det ham fremmede Fag saa stiv, at man formelig hører det knække i alle Led, hvergang han bevæger sig, og Ordene falder fra hans Læber haarde og tunge som Kampesten. Denne Rolles Udførelse kan let blive skæbnesvanger for Stykkets Lystighed, fordi dette hører til Holbergs svagere. Man trættes, naar man hvert femte Minut faar ny Forbavselse over og ny Forklaring af den Vægelsindedes ingenlunde mærkværdige Karakter. Som om man ikke kunde forstaa en Kvindes Vægelsindethed uden at ty til Djævle, Safter eller Vædsker som mulige Forklaringsgrunde!

Man mærker ved Opførelsen af *Den Vægelsindede*, at ingen sagkyndig Mand har ledet Fremstillingen ind i en bestemt Takt. Enhver spiller for sig. Hr. O. Poulsen tænker ikke paa at underordne sin Lystighed, der er noget støjende og bred, under Forestillingens hele Stil og at bringe sin Leve-mand i Overensstemmelse med Broderens tørt fremstillede Særling. De to Personer synes at tilhøre to forskellige Tidsaldre. Muligvis havde

Helheden vundet ved, at Apicius var tilfaldet Hr. E. Poulsen, medens Olaf Poulsen havde overtaget en af Stykkets andre komiske Roller. Hr. Rosenkilde er til Modsætning meget afdæmpet og moderat i sit Spil som Petronius; den pudsig Serenadescene falder særdeles morsom. Med Hensyn til Indstuderingen turde man vel endnu anke over, at de tvende Tjenere ikke er skabte i større Lighed med Herrerne's Karakter. Man forlanger, at Apicius's Tjener skal være en rund og trivelig Person, der faar sin Del af den gode Mad og det lystige Humør, og at Erastes Lakaj ligeledes ved sin Optræden genkalder sin Herres Væsen og Egenskaber.

 II.

Den 25de Mars 1892.

Kun én Skuespillerinde har haft Magt til at holde Holbergs *Den Vægelsindede* i længere Tid paa Repertoiret. Ikke Holbergs egen Yndling blandt hans første Teaters Damer, den kønne og livlige Madame Montaigu. Man véd af hans Optegnelser, at trods den gode Udførelse forsvandt Stykket hurtigt overfor Publikums Mishag. Holberg skrev det da helt om og forbedrede det: vi har baade den ældste Form og den yngre bevaret.